

מגיד מראשית

בית מדרשו של המגיד

סיכום ותמצות דברי תורתו של המגיד

מגיד מראשית

תורתו של המגיד ויע"א לפרשת השבוע

המשכת אור התורה לעולם על כל דרגותיה - על ידי משה רבינו

במאמר זה מבאר רבינו יסוד גדול בתורת החסידות, והיא טעם נתינת התורה על ידי משה רבינו עליו השלום, אשר בכל יום ויום מתחדשת כחדשים על ידי משה רבינו עצמו.

וביאור הענין הנתבאר בדברי רבינו בריבוי מקומות אין ספור, היא שאף על פי שהשגת החכמה היא בעומק עיון המחשבה, שהיא מדרכי העבודה להגיע לידיעת אלקותו ועיון התפשטות כבודו יתברך בכל הברואים, אין זה אלא השגת שפע החכמה היוצא לדרגות התחתונות, אבל עצם החכמה היא בחינת 'אין' שעליה נאמר והחכמה מאין תמצא, ולא ניתן להשיגה על ידי העיון, כי העיון הוא רק דרך להגיע אל מצב אל המצב שלמעלה מהשכל שהוא בחינת 'אין', ולכן אי אפשר להשיגה על ידי עיון מחשבת האדם שהוא מוגבל ומחשבותיו מוגבלות.

והדרך הנכונה להגיע לחכמה העליונה היא, שמתוך העיון במחשבתו של המעיין - בעיון עמוק ככל שביכולתו מתוך הכנעה ובושה ויראת הרוממות אליו יתברך שמו, - יתאמץ לבוא אל הדביקות האמיתית שהיא בבחינת ה'אין', כי מכיון שהחכמה העליונה נקראת קודש, על שם שהיא מופרשת ובדלה מהעיון האנושי, ואינה מושגת אלא למי שדבוק באור אלקותו יתברך, נמצא כי הדרך להדבק בה היא על ידי דרך הדביקות, שהיא ההתרוממות ממחשבות ודרכי הגשמיות, ודביקות המחשבות באור ה' יתברך.

ובחינת ה'אין' האמיתית היא בחינתו של משה רבינו, שהגיע לעצם בחינת 'אין' המוחלטת, ועל ידי זה זכה להיות בדרגת עצמות השכל ושורש צינורותיו הנקרא "שכל פשוט", כלומר שנתאחד עם עצם שורש כל השכלים בלי שום מסך, וכלשון רבינו "משה הגיע למדת מ"ה וא"י", ונאמר בו (במדבר יב ג) 'האיש משה עניו מאוד מכל האדם' וכו', שהיה בו מדת ענוה גדולה מאוד, שהיה מצמצם עצמו בבושה ובהכנעה גדולה מאוד לפני הבורא יתברך, עד שלא ידע אם ישנו בעולם אם לאו, מגודל ענוותנותו".

ובדיבור הנוכחי מבאר רבינו שהדרך להדבק בחכמה עליונה היא על ידי שידבקו ישראל בדרכיו של משה רבינו עליו השלום, וכנרמז בציווי האלוקי (שמות כז) 'ואתה תצוה את בני ישראל' - לשון חיבור ודביקות, שידבקו במשה רבינו שהוא מקור החכמה, והוא זכה להשיג את החכמה על ידי דביקותו המוחלטת בכל כוחותיו בהש"ת, באופן שכל כוחותיו נכללו ונתדבקו במקורם העליון בלי שום פירוד ומחיצה כלל כמו מידת החכמה עצמה, ולכן הוא הממשיך חכמה וידיעת אלקות לכל נשמות ישראל.

יותר מכך - מבאר רבינו במאמר זה, משה רבינו הוא זה שממשיך את התורה משורשה, ורבינו רומז במאמר זה לשלוש דרגות בהמשכת התורה:

האחת נקראת בחינת 'זית' שממנו יוצא השמן, והוא בחינה נעלמת מאוד, שכמו שהשמן בלוע בזית אבל אינו ניכר בו כלל, כך התורה כפי שהיא בשורש השרשים של כל העולמות - אור ה'כתר', היא נעלמת יותר, ואינה נחשבת אפילו לבחינת חכמה שגם היא נעלמה מעין כל בריה.

ואחר כך יורדת התורה ונמשכת גם לבחינת 'שמן' שעדיין אינו התגלות גמורה, שהרי השמן אינו מאיר בפועל, רק הוא נותן כח לאור, וזה מורה על היותו שורש לאור והוא למעלה ממנו, וזה מורה על בחינת 'חכמה' שעליה נאמר (זמר אל מסתתר) 'מאין תמצא והיא נעלמה', שעדיין אי אפשר להנות ממנה כי כשמה כן היא 'כח - מה', ואינה בדרגת האור השכלי שניתן להשגה ולהבנה.

ואחר כך יורדת התורה ונמשכת עוד יותר גם לבחינת 'אור', ועליה נאמר (משלי ו כג) 'כי נר מצווה ותורה אור', והיא בחינת גילוי אור התורה באור השכל והמחשבה, ובה נפרטת התורה לכ"ב אותיותיה הנקראות והנכתבות, שהם מאירות תחילה במחשבת האדם ועל ידה מתגלה שכל התורה במחשבת האדם, ואחר כך מאירות בו עוד יותר כשמוציאם בפה, וכשנכתבות על גבי הכתב בספר תורה כראוי וכנכון.

הנה בתרומה פתיב (תרומה כה ב) **דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** [וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה], **וְכָאן פְּתִיב** (שמות כז) **וְאֵתָה תְצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ פְּתִית לְמֵאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד**.

אֶפְשָׁר לומר כִּי שֶׁם גְּבִי תְרוּמָה אֲמֹר דָּבַר, שְׁהוּא לְשׁוֹן הַנְּהַגָה הנהגת בני ישראל נקראת בשם 'דיבור' והמנהיגים נקרא 'דָּבַר', **כְּלוּמַר הַנְּהַג אוֹתָם אֵיךְ יִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי** לרומם את שם ה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תהילים לד ד) **גִּדְּלוּ לַה' אֹתִי** כלומר שיגדלו את שם ה' על ידי התחברותם למשה רבינו, הדעת של כל ישראל.

וְכָאן הוּא לְשׁוֹן צוּי, מְלִשׁוֹן צוֹתָא וְחִבּוּר, שְׁתַּחֲבָרִים אֵלֶיךָ מִפֶּל וְכָל חִיבוּר פְּנִימִי - שתהיה נפשם דבוקה ומחוברת אל נפש משה שהיא מקור אור החכמה, **וְאֵז בְּהִתְחַבְּרוֹתָם אֵלֶיךָ** על ידי הארתו של משה רבינו שהוא הדעת הפנימית של עם ישראל והנמשכת לכל הדבקים בו, **בּוֹדָאֵי יִזְכּוּ וַיִּשְׁיגוּ לַחֲכָמָה עֵילָאָה שְׁהוּא נִקְרָא שְׁמִ"ן** השמן הוא כינוי לאור הגנוז לצדיקים המאיר בחכמה עילאה, **וַיְבִינּוּ רַזִּי דְאוֹרֵיתָא שְׁנַתְּנוּ עַל פִּי רַ"ב אֲתוּוֹן** סודות התורה שהם גנוזים ורמוזים באותיות עצמם, שהם רמזים לאופן וצורת יחוד העולמות העליונים זה בזה, לפי תיבות התורה שבהם מתחברים האותיות יחדיו לפי סדר היחודים העליונים.

זֶהוּ אֵ"ת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כְּלוּמַר כָּל הָאוֹתוֹתִית מְאֻלָּף עַד תִּ"ו, כ"ב האותיות הם שלבים שונים בסדר ירידת החכמה משורש העולמות הנקרא אל"ף והוא אלופו של עולם, עד הדרגה התחתונה ביותר הנקראת ת"ו, נמצא שבתבית אל"ת רמוז היחוד בכללותו ובשלימותו, שכאשר הארת אלקותו יתברך יורדת ונמשכת בכל הדרגות הנמשכות באותיות הא' ב', אז ההארה העליונה ביותר הרמוזה באות אל"ף מתחברת ביחוד גמור עם הת"ו שהיא הדרגה התחתונה ביותר.

וּבְהִיּוֹת שֵׁישׁ אֲתוּוֹן זְעִירִין וְאֲתוּוֹן רַבְרַבִּין, הן שני דרגות בהתגלות אותיות הא"ב כפי שנכתבים בספר התורה, אותיות הקטנות (וכן האמצעיות - כפי שנכתבו רוב אותיות התורה, ושהם מכוונות גם כן 'קטנות' בערך האותיות הגדולות), ואותיות גדולות המרמזות על דרגה גבוהה יותר, **רַמְזוּ עוֹד פְּעַם שְׁתֵּי אוֹתוֹתִית הַתּוֹרָה** שהם בחינת אֲתוּוֹן רַבְרַבִּין, **בְּמִלַּת זִ"ת**, והיא דרגה גבוהה

דבר, מוכח שבנבואי גם אותיות הפולגים שהם מנצפ"ף גם כן נאמרו למשה, אלא ששכחו, והשכחה היתה על ידי שנתרחק מבחינתו של משה רבינו שהוא הדעת, ולכן נצרך הנביא להמשיכו שוב אל העולם, כי גילוי האותיות מנצפ"ף שהוא גילוי השי"ת בתוך הדינים, הוא על ידי הבינה והדעת, ולזה הרמז אמר 'ויקחו אליך שמן', שהיא התורה הנקראת ש"מ, כי שמן מרמז על חכמה שהיא הנמשכת על ידי משה רבינו וממנה נובעים כל צינורות התורה, יתיחסו אליך כל הז"ף אותיות, ולא שהצופים דהיינו הנביאים שצופים בנבואה חדשו הדבר. והטעם שנקט דווקא אותיות אלו, כי בהם נמשכת התורה לבחינת בינה שהיא לפרטי פרטים, ולימדנו הכתוב, שאפילו המשכה לבחינת בינה נמשכת כולה רק מכוחו של משה רבינו שגילה את אור החכמה שבתורה, והוא הממשיכה אל כל פרטי הבינה, וזהו אליך שמן זית ז"ף ז"ך אותיות התורה, שהם כ"ב אותיות עם מנצפ"ף.

אותיות הכפולות שהם מ' נ' צ' פ' ר' שקיימים באופן אחד בתוך התיבות ובאופן אחר בסופם, צופים אמרו הנביאים אמרו, ופ"ר"ף ומקשה הגמרא איך אפשר שהנביאים חדשים, והא כתיב (ויקרא כז לד) אלה המצות [אשר צוה ה' את משה אל בני ישראל בהר סיני] - אלה המצוות - (ומכאן למדו -) אין נביא רשאי לחדש דבר אחר משה רבינו, ומשני שכחום וחרזום ויסדום.

והנה אמרו רז"ל (ספרי מטות קנג) כל הנביאים נתנבאו בכה, יתר עליהם משה רבנו עליו השלום שנתנבא בזה הדבר. והטעם לזה, מפני שאמרו רז"ל (תענית ט) לית מלתא בפתובים ובנביאים דלא רמזין באורייתא אין שום דבר שנכתב בספרי הנביאים או הכתובים שלא נרמז כבר בתורה, אם כן כל דברי הנביאים והפתובים כבר נאמר זה מקדם ברמז בתורה, כיון ששורש הכל הוא התורה שנאמרה על ידי משה רבינו שכל השגת התורה היא על ידו כנזכר, והנביא הוא אומר הרמז בהתגלות כיון שהנביא הוא בחינת 'יש' שמקבל חיות מהאיך שהוא בחינת

יותר מהשמן, ואותיות אלו הם שורש אותיות הראשונות שבהם נרמזת בחינת שמן, שהרי הזית הוא שורש השמן. כי אות זי"ן כפי שנכתבת בכתב אשורית הוא צורת י"ו, ועם אות יו"ד מ"זת הוא אותיות יו", ונמצא שאותיות זי"ן יו"ד מרמזות על צורת אל"ף שבחכמה פידוע האות אל"ף באופן כתיבתה יו"ד על גבי וא"ו ויו"ד מתחת לוא"ו, מורה על אורה של החכמה כפי שמתגלה בשלימות כמו שכתוב (איוב לג, לג) 'ואאלפך חכמה', וכמו שאיתא בזוה"ק, ואם כן נמצא שאל"ף הנרמזת באותיות זי"ן יו"ד מצטרפת עם תי"ו מתיבת זי"ת, ויחד הינם כמו תיבת א"ת המרמזת כאמור על אותיות הא"ב כפי שהם בדרגה הגבוהה ביותר.

עוד במלת זי"ת מרמז כל האותיות מאל"ף עד תי"ו, באופן פרטי, ומורה על כל כ"ב האותיות כפי שנכללים בשורשם שהוא בחינת זית, פי זי"ת הוא גימטריא תי"ז, הוא אותיות תי"ו ואחד יותר על מנין תט"ז, הוא רמז לאות אל"ף ואל"ף זו יחד עם תיבת תי"ו הנרמזת בתיבת זי"ת נחשב כאילו היה נכתב אל"ף - תי"ו, נמצא שהוא מרמז על כל כ"ב האותיות, מאל"ף עד תי"ו, וזהו המשך הרמז שנרמזת בחינת זית' שהיא שורש התורה בפסוק זה.

ועוד רמז פעם שלישי כנגד בחינה השלישית שבגילוי התורה (בסדר מלמעלה למטה), כ"ב אותיות ועם חמשה אותיות מנצפ"ף הם אותיות הכפולות שיש בהם פתוחות וסתומות (בתוך התיבה ובסוף התיבה), ולכן נמנים בכפליים, הם כ"ז אותיות, וזהו ז"ף, וזה כנגד בחינה התחתונה והאחרונה בגילוי אותיות התורה מהחכמה אל העולם הזה, והם אתון זעירין שהם בחינת בינה שבה מפורטים כל האותיות ביותר, ויש בהם גם כן בחינת דינים דהיינו מנצפ"ף. וזה הפעם השלישית הוא רמז לאותיות שבתוך המחשבה, שהם נקראים "אותיות קטנות" כשמודדים אותם כלפי ה"אותיות הבינוניות" שהם אותיות החכמה (בחינת שמן - חכמה) ו"אותיות רברבן" שהם אותיות הכתר (בחינת זית - שורש השמן והחכמה), פי גם במחשבה יש אותיות כמבאר לעיל, ומכיון שכאן אנו עוסקים בדרגה של התורה כפי שכבר מאירה במחשבת האדם, ומכיון שמטבע האדם ובריאתו יש בו תערובות טוב ורע, על כן הוצרך להזהיר ולהגביל את הופעת אור התורה במחשבת האדם, שהוא בתנאי רק שיהיה המחשבה זכה בלי שמרים ותערבת מחשבה זרה ואז יוכל לדבק מחשבתו אל עולם המחשבה דקדושה, מבלי שיתירוהו מחשבות זרות אחרות, אז בודאי יהיה להם פתית יזכו להיות כשמן כתיית שאין בו שום זיהומא ומניעה לנר מלשאוב את האור - למאור העליון.

גם אמרו רז"ל (שבת קד) מנצפ"ף כלל

לאור באור לשמים
"שבוודאי בדברי הקודש האלה יאיר
כל איש נשמתו הנקראת שמים"
(והדוקר כנזכר במתאב"ד)

בשורה טובה ליהודי חסידות:
ספר אור לשמים המכואר
הרה"ק רבי כאר יע"א כאפטא

מרכז הזמנות: 1800-22-55-66

משה, ולכן נבואתו בחינת 'יש' היא בדיבור ובהתגלות, אכל משה רבנו עליו השלום, שהיא בחינת שורש התורה ועל ידו נמשכת התורה מבחינת 'זית' אל בחינת 'שמן' שהיא בחינת חכמה ומשם אל כל צינורות התורה שהם הא"ב, היתה חדשה שלא נשמע מעולם, והוא המחדשה מ'איך ליש' והמשיכה לעולם. לכן נאמר זה הדבר, רוצה לומר ראה זה חדש, לשון התפעלות, והתפעלות אינו שייך מדבר ישן כי אם מדבר שנתחדש בלבד. אם כן, לפי זה ששורש הכל הוא מתורת משה, וכמו שאמרו "שאין נביא רשאי לחדש

